

bogen med den autoriserede Kontrakt vil det uden Vanskelighed kunne fastslaaes, hvorvidt den enkelte Arbejder har faaet sit lovlige Tilgodehavende eller ikke. Bogen bør Arbejderen være berettiget til at have i sit Væрге, men saaledes at den afleveres hver Lønningsdag, for at Tilførsel kan ske. Brugen af saadan Afregningsbog har i en Aarrække været paabudt for Søfolks Vedkommende (jfr. Sølov af 1. April 1892 § 71). Mange — navnlig lollandske — Arbejdsgivere, der beskæftige polske Arbejdere, have frivilligt anskaffet og benyttet Afregningsbøger, og efter de herved indvundne Erfaringer tør det antages, at denne Foranstaltning væsentlig bidrager til at forebygge Misligheder og Uoverensstemmelser ved Lønudbetalingen. Der lægges ikke herved nogen Hindring i Vejen for at bruge Opsynsmanden som Entreprenør eller Mellemand ved Udbetalingerne, saafremt Arbejdsgiveren maatte finde sin Interesse derved. Naar Afregningsbøgerne paabydes indførte i alle Tilfælde, er det imidlertid sandsynligt, at „Aufseherens“ Virksomhed i de fleste Tilfælde vil indskrænke sig til at være Tolk og Formand under Arbejdet, idet Muligheden for ukontrolleret Vinding gennem uhjemlet Provision af den ham betroede Arbejdsløn da vil bortfalde eller dog meget væsentlig formindskes til Gavn for de polske Arbejdere saavel som for Arbejdsgiverne.

Med Hensyn til de *Boliger* (Kaserner), som her i Landet anvises Polakkerne, vil det være af megen Betydning, at visse Krav fastslaaes ved Lov og gennemføres ved Statsmagtens Tilsyn. Mange Arbejdsgivere have med ikke ringe Udgift opført gode, sunde og velindrettede Boliger, hvilke navnlig træffes i Sukkerroe-Distrikterne, hvor man gennem en Aarrække har modtaget polske Arbejdere. Af de stedfundne Undersøgelser fremgaar imidlertid, at Boligforholdene for disse Arbejdere dog rundt om i Landet paa adskillige Arbejdssteder lade meget tilbage at ønske, og en Forbedring i saa Henseende kan ikke forventes, førend der af det offentlige stilles bestemte Krav til Boligens Indretning. Som Hovedpunkter skal fremhæves, at Boligen bør være tørt og sundt beliggende, at fornøden Rengøring og Udluftning skal finde Sted, at der anvises ugifte Mænd og Kvinder særskilt Soverum for hvert Køn uden indbyrdes Forbindelse, og at Soverum ikke belægges med for stort et Antal Personer. Desuden bør der i Boligen (Kasernen) være Køkken med Ovn, Spiserum og — hvor et

særlig stort Antal Personer har Bopæl — efter Omstændighederne ogsaa en særskilt Sygestue. Endelig er det en Selvfølge, at de omhandlede Boliger i enhver Henseende bør fyldestgøre den almindelige Bygnings-, Sundheds- og Brandpolitilovgivningens Forskrifter.

Naar Kravet om Boligernes forsvarlige Indretning udformes i bestemte Lovregler, vil Tilsynet med disses Overholdelse formentlig uden Vanskelighed kunne henlægges til Sundhedspolitiet (Politimesteren og Embedslægen), eventuelt med Bistand af særlige Organer til Fremme af et ensartet, systematisk Tilsyn med fremmede Arbejders Behandling her i Landet.

For Polakernes Vedkommende føres et privat, men særdeles virksomt Tilsyn af det katolske Præsteskab. Idet Præsterne i kirkeligt Øjemed besøge de polske Arbejdere paa disses Arbejdssteder, foretage de tillige en Undersøgelse af Arbejdernes Livsvilkaar, deres Kontrakts-, Løn- og Boligforhold. Da Præsterne tale polsk og til Dels selv ere Polakker, henvende Folkene sig tillidsfuldt til dem med deres Ønsker eller Klager, og Præsterne udøve efter deres hele Stilling i det polske Folk en meget betydelig Indflydelse paa Arbejderne, hvis Talsmænd de ere. Det er derfor af Betydning for de danske Myndigheder at blive bekendt med de Forhold, som oplyses gennem Præsternes Forhandlinger med Arbejderne, og et nærmere Samarbejde i saa Henseende har ogsaa fundet Sted under de af Indenrigsministeriet foretagne Undersøgelser.

Blandt de den udenlandske Arbejdskraft vedrørende Forhold, der paakræve det offentlige Opmærksomhed, skal endnu fremhæves den Fare, som Indvandringen af polske Arbejdere kan rumme for Indbringelse her i Landet af smitsomme Sygdomme, særlig Kopper. Det synes af Hensyn hertil at burde kræves, at betryggende Lægeundersøgelse skal foretages, saafremt udenlandske Arbejdere ankomme til deres Bestemmelsessted her i Landet i syg Tilstand. — Iøvrigt bør det formentlig fastholdes, at der, saa vidt muligt, ikke ved de paagældende Udlændinges Indkaldelse til midlertidigt Arbejde her i Landet bør paadrages de danske Fattiggommuner eller andre offentlige Kasser ekstraordinære Udgifter. Det maa derfor anses rettest at paalægge Arbejdsgiveren at udrede Omkostningerne ved Lægehjælp, Medicin samt Kur og Pleje og Sygehusophold for de af ham antagne udenlandske Arbejdere i Syg-